

*Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej w Sieradzu
z dnia .....*

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2016**

*Prezydent Miasta Sieradza
Paweł Osiewała*

Sieradz, październik 2015

WSTĘP

Alkoholizm jest jednym z najważniejszych współczesnych problemów społecznych. Alarmujące dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród młodzieży i znacznego obniżania wieku inicjacji alkoholowej, poszerzenie problematyki związanej z alkoholizmem o zagadnienie przemocy w rodzinie, chorób wywoływanych alkoholem, szkód powodowanych przez pijących dorosłych i młodzież, a także ogólnego przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi kierunkuje działania w tym zakresie w stronę profilaktyki alkoholowej oraz w stronę pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Według WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Alkohol działa szkodliwie na wszystkie nieomal tkanki i narządy, powodując osłabienie całego systemu odpornościowego, wywołując katastrofalne w skutkach niedobory witamin i pierwiastków (mikroelementów) niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka. Zwiększa też znaczenie ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe. Spożywanie alkoholu przez kobiety ciężarne skutkuje uszkodzeniami płodu, ponadto na tle nadużywania alkoholu przez ciężarne może wystąpić alkoholowy zespół płodowy tzw. syndrom FAS – uszkodzenie układu nerwowego dziecka. Nadużywanie alkoholu i uzależnienie powoduje wreszcie bardzo poważne w skutkach zaburzenie w funkcjonowaniu psychicznym człowieka wywołując depresję, bezsenność, zaburzenia psychiczne prowadzące do prób samobójczych, zmiany osobowości, amnezje oraz w stanach kryzysu, przy długotrwałym uzależnieniu – psychozy alkoholowe, delirium tremens, halucynozy alkoholowe lub nieodwracalne otępienie. Badania statystyczne wykazują, że z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych. Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem także członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Należy pamiętać, że z uwagi na silne zaburzenia zachowania i nieprzewidywalność reakcji oraz destrukcyjny wzorzec postępowania osoby uzależnionej od alkoholu członkowie jej najbliższego otoczenia żyją w stanie permanentnego stresu, który jest przyczyną występowania stałych zaburzeń przystosowania u członków rodziny alkoholika.

Bardzo poważne zagrożenia i szkody wynikające z powtarzającego się picia alkoholu przez młodzież, a nawet dzieci może poważnie uszkodzić ich życie i procesy rozwojowe powodując zaburzenia rozwoju emocjonalnego, zaburzając zdolność uczenia się, prowadząc do zmian osobowości, zwiększając ryzyko wypadków, zachorowań i śmierci. Najczęstszymi uwarunkowaniami uzależnień są zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, brak więzi z rodzicami. Uczestnictwo w subkulturze alkoholowej wiąże się z kryzysem poczucia tożsamości bądź załamaniem systemu wartości. Alkoholizm staje się ucieczką od frustracji i trudnych emocji, poszukiwaniem nowych doznań.

Obserwowany w ostatnich latach wzrost patologii we wszystkich obszarach życia człowieka wymusza podejmowanie działań, które osobom zdrowym pozwalają podtrzymać funkcjonalność, osobom z pierwszymi przejawami trudności pomogą obronić się przed rozwojem dysfunkcji i powrócić do zdrowia, a osobom z rozwiniętą patologią stworzyć możliwości poddania się terapii i rehabilitacji. Nowoczesna profilaktyka zaburzeń rozwoju, uzależnień i patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży to zespół działań chroniących przez promowanie zdrowia oraz eliminowanie czynników ryzyka.

Podstawą prawną działań samorządów gminnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych jest przepis art. 4¹ *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* z dnia 26 października 1982 roku, który stanowi, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1/ zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2/ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3/ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4/ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5/ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

Zadania zawarte w Programie realizowane są poprzez kształtowanie polityki społecznej, w szczególności poprzez tworzenie warunków, których zaspokojenie może powstrzymać od spożywania alkoholu poprzez działalność profilaktyczną; wychowawczo-informacyjną; ograniczenie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację; reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu, usuwanie oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie. Treść programu wpisuje się również w zadania określone w *Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradza na lata 2014 - 2020*.

DIAGNOZA SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE SIERADZA

W bieżącym roku Ośrodek Profilaktyki Społecznej w Krakowie przygotowuje DIAGNOZĘ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH Z ZAKRESU UZALEŻNIEŃ tj. ALKOHOLU, NARKOTYKOW, DOPALACZY, PRZEMOCY I INNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE MIASTA SIERADZ WŚRÓD DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH. Diagnoza ta dostępna na stronie internetowej naszego miasta jak i w Referacie Profilaktyki Zdrowotnej i Dodatków Mieszkaniowych Urzędu Miasta Sieradza.

Dystrybucja alkoholu

Liczba punktów z uwagi na formę sprzedaży i asortyment napojów alkoholowych w latach 2013-2015

	2013	2014	30.09.2015
Detal (ABC)	99	100	99
w tym powyżej 4,5% (BC)	94	92	92
Gastronomia (ABC)	47	45	48
w tym powyżej 4,5% (BC)	32	31	30
Przyjęcia (ABC)	0	0	0
w tym powyżej 4,5% (BC)	0	0	0
RAZEM	146	145	147
Jednorazowe (ABC)	16	15	10

A - punkty posiadające zezwolenia do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa,

B - punkty posiadające zezwolenia powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),

C - punkty posiadające zezwolenia powyżej 18% zawartości alkoholu

Ogólna liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia zameldowanych na pobyt stały na terenie miasta Sieradza wynosi 35.183 (stan na 30.09.2015 r.), liczba wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 147, tak więc liczba dorosłych mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 239.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych pow. 4,5% zawartości alkoholu ustalony został Uchwałą Nr IV/33/2002 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 30.12.2002 r.

Wykorzystanie ww. limitu na przestrzeni lat 2013-2015 kształtowało się w sposób następujący:

	2013	2014	30.09.2015 r.
Limit do wykorzystania	200	200	200
Wykorzystany limit	126	123	122
Wolnych	74	77	78

DZIAŁANIA TERAPEUTYCZNE PODEJMOWANE DLA MIESZKAŃCÓW MIASTA SIERADZA

Poradnia Leczenia Uzależnień „Mark – Med” realizuje podstawową terapię w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem. Zakład ten oferuje pomoc w następujących formach: psychoterapia indywidualna, psychoterapia grupowa, terapia rodzinna, poradnictwo, leczenie farmakologiczne. W roku poprzednim jak w roku bieżącym zakład ten jest realizatorem ponadpodstawowego programu terapii dla osób uzależnionych od alkoholu, dla osób współuzależnionych oraz programu terapii dla dzieci dorosłych alkoholików.

Ponadto osoby uzależnione i ich rodziny mogą uczestniczyć w zajęciach samopomocowych, rehabilitacyjnych realizowanych w stowarzyszeniach abstynenckich, np. warsztaty zapobiegania picia, warsztaty radzenia sobie ze złością, terapia małżeństw.

Wszyscy zainteresowani mogą również uzyskać pomoc terapeutyczną, porady psychologa i porady socjalne.

Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na swoich posiedzeniach podejmowała wobec osób, których dotyczyły wnioski o poddanie się leczeniu odwykowemu, czynności zmierzające do podjęcia przez nie leczenia. Celem ich było zmotywowanie osoby nadużywającej napojów alkoholowych do podjęcia leczenia odwykowego dobrowolnie. W przypadku, kiedy podejmowane czynności nie przyniosły pożądanego rezultatu osoba ta była kierowana na badania przez biegłych psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia. W przypadku potwierdzenia uzależnienia od alkoholu i ustalenia, że istnieją przesłanki wynikające z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi sprawy kierowano do sądu. Na dzień 15.09.2015 roku do Sądu Rejonowego w Sieradzu skierowano 26 spraw z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Komisja przyjęła 57 nowych wniosków, wysłano 174 zaproszenia na rozmowę motywującą celem podjęcia leczenia. W toku prowadzonych postępowań skierowano na badania przez biegłych psychologa i psychiatrę 28 osób. Biegli sporządzili 10 opinii. Przeprowadzono podczas posiedzeń Komisji 66 rozmów motywacyjno – informacyjnych w zakresie leczenia odwykowego. Komisja zaopiniowała 40 wniosków od przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności zasad lokalizacji i ilości punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z uchwałami Rady, dotyczących wniosków w zakresie sprzedaży lub podawania alkoholu. Komisja swoje zadania wykonywała na 14 posiedzeniach Komisji i na 9 posiedzeniach Zespołu d/s terapeutycznych. Sporządzono 48 wywiadów środowiskowych i 6 niebieskich kart. Przygotowano 27 pełnomocnictw dla członków Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na udział w rozprawach z wniosku Komisji o zastosowanie leczenia odwykowego.

PROFILAKTYKA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Wychodząc naprzeciw problemowi spożywania alkoholu przez nieletnich podejmowane są działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, które mają na celu promowanie trzeźwego stylu życia, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, odmawiania picia, podwyższenia poczucia własnej wartości, podejmowania decyzji, wytyczania i osiągania

celów, spędzania wolnego czasu na trzeźwo. Zakładamy że młodzież, która będzie posiadała takie umiejętności nie będzie miała potrzeby sięgania po różnego rodzaju używki.

Działania te realizowane są dla dzieci i młodzieży m.in. w szkołach, świetlicach środowiskowych, w czasie wypoczynku letniego oraz podczas imprez promujących zabawę i spędzanie wolnego czasu na trzeźwo.

Ponadto w szkołach podstawowych i gimnazjalnych zapewniona jest dzieciom i rodzicom pomoc psychologiczna.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY MIASTO SIERADZ

1. *Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:*

- pełni funkcję doradczą i opiniującą przy opracowaniu i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- opiniuje wnioski przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności zasad lokalizacji i ilości punktów sprzedaży alkoholu zg. z uchwałami Rady,
- podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

2. Placówki oświatowe tj. szkoły, przedszkola:

- prowadzą działalność profilaktyczną, edukacyjną, informacyjną dla dzieci, młodzieży i rodziców.

3. Placówki odwykowe:

Poradnia Leczenia Uzależnień „Mark – Med” w Sieradzu,

Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Warcie – Oddział Terapii Uzależnień:

- pełnią funkcję terapeutyczną wobec osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

4. *Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej* w tym:

- *Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej* – udziela rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą,
- 2 świetlice środowiskowe – prowadzą działalność profilaktyczną, edukacyjną, informacyjną dla dzieci i młodzieży,

5. *Komenda Powiatowa Policji* – pełni funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

6. *Straż Miejska* – kontroluje prawidłowość funkcjonowania placówek detalicznych i gastronomicznych handlujących alkoholem oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

7. *Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich* – orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

8. Organizacje pozarządowe, w tym:

Stowarzyszenie Abstynentów „PRZYSTAŃ”

Sieradzkie Towarzystwo Trzeźwości „PRZYJAŹŃ”

prowadzą:

- wsparcie w utrzymaniu abstynencji,
- warsztaty terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych,

- obóz terapeutyczny dla rodzin w których występuje problem związany z nadużywaniem alkoholu,
- promowanie trzeźwego stylu życia.

Placówka wsparcia dziennego (światlica środowiskowa) „ŚWIATEŁKO DZIKUSKA” przy

Klasztorze Sióstr Urszulanek SJK

- prowadzi zajęcia pozalekcyjne i profilaktyczne,
- organizuje czas wolny i prowadzi dożywianie dzieci.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

- prowadzi placówkę wsparcia dziennego (światlicę środowiskową) z zajęciami pozalekcyjnymi dla dzieci
- organizuje czas wolny i prowadzi dożywianie dzieci,
- zajmuje się organizacją wypoczynku dla dzieci z grup podwyższonego ryzyka.

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „ UŚMIECH DZIECKA”

- prowadzi placówkę wsparcia dziennego (światlicę środowiskową) z zajęciami pozalekcyjnymi dla dzieci,
- organizuje czas wolny,

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „ DARY LOSU”

- prowadzi placówkę wsparcia dziennego (światlicę środowiskową) z zajęciami pozalekcyjnymi dla dzieci,
- organizuje czas wolny,

Polski Komitet Pomocy Społecznej

- zajmuje się organizacją wypoczynku dla dzieci z grup podwyższonego ryzyka.

BENEFICJENCI PROGRAMU

Beneficjentami Programu są mieszkańcy miasta Sieradza. Działania Programu będą w szczególności prowadzone na rzecz:

- dzieci i młodzieży, w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno – psychologicznej, a także ich rodziców,
- rodzin z problemem alkoholowym,
- osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych,
- osób zajmujących się zapobieganiem występowaniu problemów alkoholowych i pomocą osobom i rodzinom z problemem alkoholowym, m.in. pedagogów, psychologów, kuratorów zawodowych, pracowników socjalnych, terapeutów, policjantów, pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych, nauczycieli,
- instytucji i organizacji pozarządowych, działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

PRIORYTETY PROGRAMU

1. Wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego (światlic środowiskowych) dla dzieci i młodzieży z tzw. grup podwyższonego ryzyka.
2. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów i innych oddziaływań profilaktycznych.
3. Organizacja wypoczynku dla dzieci z tzw. grup podwyższonego ryzyka.
4. Organizacja zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży na terenie miasta Sieradza.
5. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemem alkoholowym oraz organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym działań mających na celu ponowną reintegrację rodzin rozbitych wskutek nadużywania alkoholu.
6. Wspieranie działalności MOIK w zakresie pomocy ofiarom przemocy.
7. Podejmowanie i wspieranie działań o charakterze edukacyjnym dla ogółu społeczeństwa Sieradza poprzez:
  - informowanie o konsekwencjach nadużywania alkoholu,
  - promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji oraz pozytywnego modelu rodziny,
  - zagospodarowanie czasu wolnego.

CEL GŁÓWNY

Prowadzenie i wspieranie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta Sieradza.

Skala problemów alkoholowych

wskazują na konieczność priorytetowego traktowania działań służących profilaktyce w rozwiązywaniu problemów alkoholowych w dziedzinie życia społecznego.

CELE OPERACYJNE

1. Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta Sieradza.
2. Wspomaganie instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny dotkniętej lub zagrożonej problemem alkoholowym w pełnieniu jej ról opiekuńczo – wychowawczych i społecznych.
3. Rozwój i modernizacja usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
4. Profilaktyka uzależnień.
5. Badanie i monitorowanie problemów związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych oraz wzmacnianie systemu informacji w tym zakresie.

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- a) dofinansowanie kursów specjalistycznych i szkoleń dla pracowników lecznictwa odwykowego /lekarze, terapeuci/ w celu podniesienia kwalifikacji,
- b) uzupełnienie wyposażenia placówek w pomoce i sprzęty niezbędne dla prowadzenia zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
- c) dofinansowanie bieżącej działalności stowarzyszeń trzeźwościowych,
- d) dofinansowanie w stowarzyszeniach trzeźwościowych wsparcia terapeutyczno - rehabilitacyjnego i psychologicznego,
- e) kierowanie osób realizujących zadania miejskiego programu na szkolenia i dofinansowywanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- f) dofinansowywanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji, osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin,
- g) dofinansowywanie bieżącej działalności Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- h) prowadzenie punktu konsultacyjnego, dyżurów telefonicznych oraz udzielanie pomocy z zakresu psychologii i pomocy prawnej osobom potrzebującym pomocy,
- i) przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia z osobami uzależnionymi i ich rodzinami,
- j) realizację zadań pomocy ludziom uzależnionym /alkoholizm, narkomania/ – wdrażanie programów wspierających, motywujących i podtrzymujących abstynencję,
- k) wspieranie działań dotyczących readaptacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych,
- l) prowadzenie wczesnej diagnozy i interwencji w chorobie alkoholowej,
- m) inne formy działalności wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości m.in.:
  - opłacenie kosztów powołania biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
  - opłacenie kosztów za sporządzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach osób uzależnionych,
- n) finansowanie programów ponadpodstawowej terapii dla osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- osób uzależnionych i ich rodzin
- placówek leczenia uzależnień
- stowarzyszeń trzeźwościowych

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób uczestniczących w zajęciach rehabilitacyjnych i psychologicznych w stowarzyszeniach trzeźwościowych,
- liczba osób przeszkolonych w rozbiciu na poszczególne szkolenia,

- liczba porad udzielanych dla mieszkańców miasta Sieradza przez psychologa, pracownika MOIK w Punkcie Konsultacyjnym,
- liczba przeprowadzonych rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi,
- liczba sporządzonych opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia,
- liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych dla potrzeb Miejskiej Komisji,
- liczba osób uczestniczących w zajęciach terapeutycznych terapii ponadpodstawowej,
- nakłady finansowe.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- a) edukację publiczną /przewodniki, ulotki, poradniki, broszury, filmy/,
- b) współudział w tworzeniu różnych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie/ współpracy z Miejskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Policją, Sądem, Prokuraturą, Szkołami/,
- c) szkolenia i kursy specjalistyczne zwiększające kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie,
- d) działalność edukacyjno-informacyjną związaną z przeciwdziałaniem przemocy domowej, organizowanie konferencji i spotkań poświęconych temu zagadnieniu,
- e) prowadzenie przy Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
- f) dofinansowywanie dotychczasowych oraz tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe) z zabezpieczeniem wyżywienia dla dzieci, pomocy dydaktycznych oraz kadry pedagogicznej i terapeutycznej,
- g) finansowanie zatrudnienia w MOIK psychologa i prawnika.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- rodzin, w których występuje przemoc – ofiary i sprawcy
- dzieci i młodzieży z terenu Miasta Sieradza
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- organizacji pozarządowych

Wskaźniki monitoringu:

- liczba przedsięwzięć edukacyjnych z podziałem na ilość zakupionych materiałów edukacyjnych,
- liczba szkoleń, konferencji z zakresu przemocy,
- liczba świetlic profilaktycznych oraz liczba dzieci uczęszczających do tych świetlic,
- liczba porad udzielanych przez psychologa w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- liczba porad prawnych udzielanych przez prawnika w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- liczba mieszkańców miasta Sieradza korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- nakłady finansowe.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- a) organizowanie i finansowanie na terenie sieradzkich szkół, przedszkoli i w innych placówkach oświatowo-opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zapewnienie pomocy psychologicznej,
- b) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych i zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- c) wdrażanie nowych, bardziej skutecznych programów profilaktycznych, opracowań autorskich i pilotażowych, zakup prenumeraty pism, periodyków, fachowej literatury oraz książek,
- d) współorganizowanie i finansowanie kampanii profilaktycznych /lokalnych i ogólnopolskich/,
- e) promocję imprez bezalkoholowych i zdrowego stylu życia oraz ich finansowanie,
- f) organizowanie koncertów dla młodzieży jako promocje zabawy bez środków psychoaktywnych,
- g) tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – powstawanie świetlic, kawiarenek komputerowych i klubów młodzieżowych, placów zabaw, boisk ,
- h) organizację, finansowanie lub dofinansowanie różnego rodzaju zajęć, festynów, turniejów, konkursów, gier i zabaw dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia,
- i) opracowywanie, wydawanie lub zlecanie druku broszur, biuletynów, ulotek, reklam i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym,
- j) organizację oraz finansowanie lub dofinansowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
- k) objęcie szkoleniami podstawowymi z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przedstawicieli Policji, pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów, kuratorów sądowych oraz innych osób uczestniczących w realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- l) prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi oraz przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia,
- m) prezentację w mediach lokalnych /prasa, radio, telewizja/ wiedzy na temat problemów związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu i narkotyków,
- n) finansowanie lub dofinansowanie zadań remontowych i inwestycyjnych w celu zwiększenia i poprawy bazy lokalowej i infrastruktury technicznej poszerzających możliwości organizacji zajęć o charakterze profilaktycznym, rekreacyjno-sportowym i kulturalnym, zapewniającym dzieciom i młodzieży atrakcyjne i wolne od zagrożeń spędzanie czasu wolnego,
- o) finansowanie badań i sondaży, opinii lokalnych diagnoz i ekspertyz oceniających aktualny stan problemu uzależnień i przemocy,
- p) finansowanie zatrudnienia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych psychologów,
- q) podejmowanie działań prewencyjnych i edukacyjnych adresowanych dla kierowców.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- dzieci i młodzieży szkolnej,
- rodziców,
- mieszkańców z terenu miasta Sieradza,
- instytucji, szkół, MOSIR, MOPS, organizacji pozarządowych prowadzących działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba dzieci i młodzieży uczęszczających w programach profilaktycznych, warsztatach i przedstawieniach teatralnych o charakterze profilaktycznym,
- liczba programów profilaktycznych,
- liczba dożywianych uczestników programów i zajęć,
- liczba festynów, imprez itp.
- liczba miejsc zorganizowanych form wypoczynku dla dzieci,
- liczba uczestników zorganizowanych form wypoczynku,
- liczba szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń,
- liczba zakupionych materiałów edukacyjno – informacyjnych,
- nakłady finansowe.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- a) wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- b) współpracę z organizacjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych,
- c) dofinansowywanie obozów terapeutycznych organizacji zrzeszających członków rodzin z problemem alkoholowym,
- d) doposażenie realizatorów MPPIRPA w sprzęt i wyposażenie pomieszczeń, w tym zakup sprzętu komputerowego i biurowego dla osób koordynujących i realizujących program.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania MPPIRPA
- osób zaangażowanych w działania profilaktyczne,
- Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba instytucji, organizacji pozarządowych realizujących zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- rodzaje zadań realizowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe,
- liczba turnusów terapeutycznych,
- liczba uczestników obozu terapeutycznego,
- nakłady finansowe.

5. Zgodnie z art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości podejmowanie interwencji w sprawie reklamy i promocji oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Prowadzenie przez Miejską Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji systematycznych spotkań kontrolno – edukacyjnych w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz podejmowanie stosownych interwencji w przypadku ujawnienia naruszenia przepisów ustawy.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- osób prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba przeprowadzonych spotkań kontrolno–edukacyjnych w punktach sprzedaży alkoholu,
- nakłady finansowe.

ZASADY FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszone na rachunek Gminy Miasta Sieradz.
2. Planuje się wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu w kwocie 850.000,- zł.
3. Szczegółowe określenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu zawierać będzie załącznik do uchwały budżetowej na 2016 rok.
4. Upoważnia się Prezydenta Miasta Sieradza do dysponowania środkami finansowymi na w/w działalność w oparciu o zaopiniowany plan wydatków przez Miejską Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Zadania zawarte w Programie realizowane będą z zastosowaniem ustawy o finansach publicznych (Dz.U.z 2013r. poz.885 z późn. zm.), ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2014r. poz. 1118) oraz ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).
6. Wydatki związane z wynagrodzeniem członków Komisji są pokrywane z budżetu miasta za dany rok, ze środków na finansowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zatwierdzonego przez Radę.

Podstawą sporządzenia listy wynagrodzeń stanowi:

- ✓ w pkt. 7 i 8 podpunkt a lista obecności udziału członków na posiedzeniach Komisji
- ✓ w pkt. 8 podpunkt b notatka służbowa ze spotkania kontrolno – edukacyjnego w punktach sprzedaży zaakceptowana przez Przewodniczącego Komisji lub jego zastępcę,
- ✓ w pkt. 8 podpunkt c potwierdzenie przez Sąd Rejonowy w Sieradzu, udziału w rozprawie sądowej.

7. Z tytułu udziału w posiedzeniach Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 210 zł brutto płatne bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia Komisji.
8. W przypadku posiedzeń Komisji dotyczących:
  - a. wypracowania opinii w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10 zł brutto za posiedzenie płatne bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia Komisji.
  - b. uczestnictwa w spotkaniach kontrolno – edukacyjnych jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 20 zł brutto płatne bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia Komisji, na którym omawiane było sprawozdanie z przeprowadzonych działań.
  - c. za uczestnictwo w rozprawie sądowej dotyczącej rozpatrywania wniosków o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (dotyczy tylko osób kierowanych przez Miejską Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy UM Sieradz) członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 20 zł brutto za udział w rozprawie sądowej płatne w danym miesiącu bezpośrednio po zakończeniu Komisji.
9. Dla osób będących pracownikami Urzędu Miasta Sieradz i jednostek podległych Urzędowi, wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji (pkt 7 i 8) nie przysługuje w przypadku, gdy posiedzenie Komisji odbywa się w godzinach pracy Urzędu.

SPOSÓB OCENY EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

1. Po zakończeniu realizacji Programu jego realizatorzy zobowiązani są do przedstawienia sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań.
2. Wnioski z oceny realizacji Programu stanowiąc będą podstawę do zmian wdrożeniowych.
3. Monitoring realizacji Programu prowadzony będzie poprzez:
  - sprawozdanie wewnętrzne - dla Wydziału Finansowego Urzędu Miasta w Sieradzu,
  - sprawozdanie zewnętrzne dla:
    - Łódzkiego Urzędu Marszałkowskiego
    - Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie
4. Prezydent Miasta Sieradza przedkłada Radzie Miejskiej w Sieradzu sprawozdanie z realizacji w/w Programu do końca kwietnia 2017 roku.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Koordynację realizacji zadań niniejszego Programu prowadzi Referat Profilaktyki Zdrowotnej i Dodatków Mieszkaniowych.
2. Projekt programu Został poddany konsultacjom społecznym.
3. Program uzyskał pozytywną opinię Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta Sieradza.

Opracowała: Dorota Jasiak